

Najkrajšie pešie prechody

25 turistických trás

po Slovensku

Najkrajšie pešie prechody

Daniel Kollár
Tomáš Trstenský

Zostavil: Daniel Kollár

Najkrajšie pešie prechody

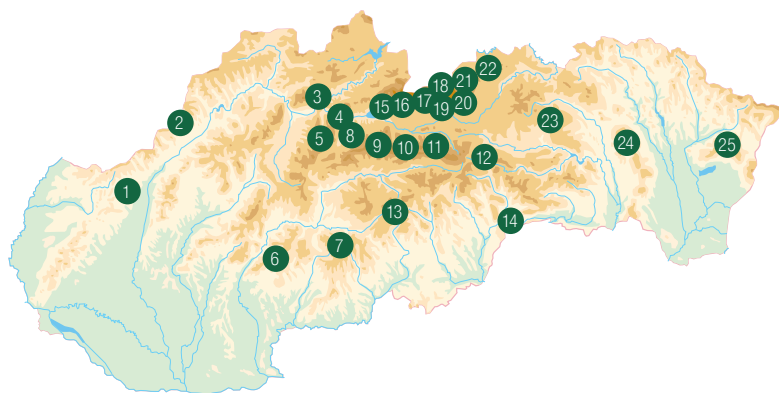
1. vydanie, 2014

© RNDr. Daniel Kollár – DAJAMA, 2014

ISBN 978-80-8136-023-7

Obsah

1. Cez Čachtické Karpaty.....	7
2. Cez Vršatské bradlá.....	15
3. Cez Krivánsku Fatru.....	23
4. Cez Šípску Fatru.....	31
5. Cez Hôľnu Fatru.....	39
6. Cez štíavnické lazy.....	47
7. Cez javorské lazy.....	55
8. Cez Salatíny.....	63
9. Cez Bôry a Skalku.....	71
10. Cez Rovnú hoľu a Ohnište.....	79
11. Cez Veľký bok.....	87
12. Cez Ondrejisko.....	95
13. Cez rudohorské lazy.....	103
14. Cez Plešivskú planinu.....	111
15. Cez Sivý vrch.....	119
16. Cez Otrhance.....	127
17. Cez Vyšné Kôprovské sedlo.....	135
18. Cez Poľský hrebeň.....	143
19. Cez Sedielko.....	151
20. Cez Kopské sedlo.....	159
21. Cez Belianske Tatry.....	167
22. Cez Spišskú Maguru.....	175
23. Cez Branisko.....	183
24. Cez Slanské vrchy.....	191
25. Cez Vihorlatské vrchy.....	199

Milí čitatelia,

v roku 2012 sme prišli s novou knižnou edíciou vydavateľstva DAJAMA s názvom Po Slovensku. Mapuje najkrajšie trasy a lokality a poznáva Slovensko pešo, na bicykli, autom či pohľadom z výšky. V čase, keď sa na pulty kamenných i virtuálnych knihkupectiev dostáva táto kniha, už vyšlo šesť publikácií spájajúcich aktívny oddych s poznávaním jednotlivých kútov našej krajiny. Po knihách Najkrajšie pešie okruhy, Rozhľadne, Najkrajšie autotrasy, Najkrajšie hrebeňovky či Najkrajšie cyklistické okruhy je tu v poradí šiesta časť putovania po Slovensku, ktorá sa venuje peším prechodom slovenských pohorí.

Kniha Najkrajšie pešie prechody je určená predovšetkým peším turistom a nadväzuje na najkrajšie pešie okruhy či hrebeňovky z tejto série. Keďže mnohé trasy sme spracovali v predchádzajúcich dieloch, tentoraz sme sa snažili vybrať také pešie výlety, ktoré sa neopakujú a zároveň patria medzi najkrajšie.

Turisticky najatraktívnejším územím na Slovensku sú nepochybne Tatry a Nízke Tatry – z týchto pohorí v knihe nájdete jedenásť prechodových trás. Mimoriadnemu záujmu milovníkov pešej turistiky sa teší aj Slovenský raj, Malá Fatra či Veľká Fatra, ktoré sú zastúpené štyrmi trasami. Zvyšných desať trás je z rôznych (aj menej známych) pohorí. Prevedú nás miestami, ktoré možno nie sú také navštevované, avšak patria k skutočným turistickým lahôdkam.

Autorská dvojica Daniel Kollár a Tomáš Trstenský prešla všetky trasy vedúce naprieč jednotlivými pohoriami niekoľkokrát a snažila sa okrem najznámejších prechodov vybrať aj menej frekventované úseky napríklad v Malých Karpatoch, Štiavnických vrchoch, Javorí, Slovenskom rudohorí, Branisku, Slanských vrchoch či vo Vihorlatských vrchoch. Našou snahou bolo pridať k predchádzajúcim peším okruhom a hrebeňovkám ďalšie turistické lahôdky a doplniť mozaiku najkraj-

ších peších prechodových trás na Slovensku. Veríme, že sa nám to podarilo. Hustá sieť turistických chodníkov na Slovensku poskytuje zdanlivo nekonečné možnosti na ich kombináciu, a tak si každý turista môže z ponuky vybrať trasu s rôznou dĺžkou a náročnosťou a spojiť úseky prechodov pohorí aj s hrebeňovkami či niektoré dokonca spojiť do jedného veľkého okruhu.

Väčšina v knihe uvedených peších prechodov patrí medzi náročné turistické podujatia, a tak pri príprave výletu treba pamätať na rôzne „maličkosti“. Najmä prístupy na hrebeň či zostupy z hrebeňa sú v niektorých prípadoch náročné (najmä pri tatranských a nízkotatranských túrach). Treba vždy pamätať na dostatočnú zásobu jedla a najmä vody, pretože na hrebeňoch sa vo väčšine prípadov nevyskytuje veľa príležitostí na občerstvenie. Na niektorých úsekoch môže byť pre častý výskyt rúbanísk sťažená orientácia, a tak ostražitosť je vždy na mieste.

Okrem základného opisu každej trasy v knihe nechýbajú zaujímavosti súvisiace s jednotlivými miestami, cez ktoré odporúčané výlety vedú. Samozrejmosťou sú výškové profily, výrezy máp s priebehom trasy a podrobné praktické informácie o časovom rozvrhu, stúpaní, klesaní a náročnosti. Pri príprave sme využili aj údaje z tzv. Hikeplanneru, ktorý je interaktívnou on-line službou prevádzkovanou turistickým portálom Hiking.sk. Texty doplnia viac ako 250 farebných fotografií, ktoré sa snažia ilustrovať priebeh trás a vizuálne pripraviť čitateľa aspoň čiastočne na pohľady, ktoré ho na trase čakajú. Tie len doplnia celkové zážitky z absolvovania peších prechodov a celkom určite aj skvelé pocity po ich ukončení a šťastnom návrate domov.

Daniela Kollar

Cez Čachtické Karpaty

Menej známy malokarpatský prechod vedie do najsevernejšej časti Malých Karpát. Ponúka viaceré turistické bonbóniky – krasovú oblasť, legendami opradený hrad a niekoľko nádherných vyhlídkových miest.

Čachtické Karpaty

Severné ukončenie Malých Karpát vytvárajú Čachtické Karpaty. Tvoria ich dve pomerne odlišné časti. Južne sa nachádza najužšia časť pohoria, v ktorej sa protiahle okraje približujú len na 2 km. Úzka horská priečka dosahuje nadmorskú výšku od 370 m do necelých 500 m. Najvyšší bod na trase – vrchol Veľkého Plešivca (484 m), je odlesnený a poskytuje ďaleký kruhový výhľad. Kompaktnosť úzkeho chrbta južnej časti Čachtických Karpát narúšajú dve prielomové doliny,

ktoré ich naprieč úplne pretínajú. Známejšia je severne ležiaca dolina, ktorou preteká Jablonka zbierajúca vodu z Myjavskej pahorkatiny a Bielych Karpát. V mohutnom ohybe prielomovej doliny Jablonky sa na jednom z návrší vypínajú ruiny Čachtického hradu. Severne od prielomu sa Čachtické Karpaty rozširujú a zvyšujú do zalesneného masívu Nedzí s najvyšším vrchom Salašky (588 m). Strmý svah Nedzí spadajúci do doliny Kamečnice pri Bzinciach pod Javorinou je severným ukončením Malých Karpát.

Čachtické Karpaty
Čachtický hrad

Čachtický hrad

Náročnosť

Nie veľmi náročná a ani nie celodenná túra s jednoduchou orientáciou nám síce pripraví niekoľko stú-

paní, avšak celkovo sa radí k menej náročným prechodom. Najnáročnejšie stúpanie absolvujeme z Višňového k Čachtickému hradu. Zvýšenú pozornosť si vyžaduje orientácia na rázcestiach lesných ciest a prechody lúkami. Terén predstavujú zväčša turisticky značkované chodníky. Časť trasy vedie po poľných a lesných cestách a v úvode a najmä v závere po asfaltovej ceste. Jediná možnosť na občerstvenie je vo Višňovom.

K Čachtickému hradu

Od železničnej stanice v Novom Meste nad Váhom nás až po Čachtický hrad povedie žltá turistická značka. Pozorne ju sledujeme najmä v uliciach mesta. Ulicou kpt. Nálepku prejdeme na ulicu M. R. Štefánika. Na nej odbočíme doprava a onedlho na veľkej križovatke doľava. Pôjdeme Hviezdoslavovou ulicou, ktorá za križovatkou so Štúrovou ulicou pokračuje ako

Pod Čachtickým hradom

Čachtická pevnosť

Jadro v súčasnosti rekonštruovanej pevnosti predstavuje hradbami uzavretý priestor horného hradu so zvyškom nezvyčajnej päťbokej veže. Na východnej strane priliehal k hradbám útržkovito zachovaný dlhý obytný trakt a na západe aj dnes rozoznateľný obdĺžnikový palác. Opevnenie spevňoval zdvojený parkanový múr, ktorého fragmenty sú viditeľné na viacerých miestach po obvodě horného hradu. Na severnej strane rozširuje hradný areál prvé predhradie, pričom v čase tureckého ohrozenia zabezpečili hrad aj druhým predhradím. Nádvorie sprístupňuje brána, ku ktorej viedol most ponad priekopu vylámanú v skale.

Športová ulica na západný okraj mesta. Za štadiónom vyjdeme na cestu, ktorá sprava obchádza kameňolom. Cesta ďalej mŕňa oplotenie kameňolomu a smeruje na juh, na krasovú plošinu so škrapovými poľami, z ktorej je krásny výhľad na dolinu Váhu a Považský Inovec. Najkrajší vyhlídkový bod Drapliak leží vľavo od trasy, ktorá onedlho vchádza do ľesa. Na tomto úseku sa ocitneme v Čachtickom kráse s viacerými krasovými javmi a verejnosti neprístupnou Čachtickou jaskyňou. Jaskyňa puklinového charakteru, ktorá vznikla chemickou činnosťou vody, vyhlásili za chránený prírodný výtvor. Tvorí spleť systém vo

vápencovo-dolomitovom komplexe Drapliaka s dĺžkou takmer 3 km a peknou kvapľovou výzdobou.

Profil cesty je naďalej pohodlný. Po miernom stúpaní sa dostaneme na miesto, kde sa žltá značka vetví. Pravou vetvou sa po hrebeni Holých vrchov dostaneme do Višňového. My si však radšej zvolíme ľavú vetvu, ktorá strmo zostupuje do prielomovej Višňovskej doliny. Východne od miesta na dne doliny, na ktoré sa dostaneme strmým zostupom, leží vchod do Čachtickej jaskyne. Pokračujeme chodníkom vpravo proti prúdu Jablonky. Cesta a železnica vedú po druhom brehu. Turistický chodník nás privedie k železničné-

Veľký Plešivec

Je neuveriteľné, aký veľký kus Slovenska možno okom obsiahnuť z jeho holého vrcholu, na ktorom stojí veľký kríž. Hoci Veľký Plešivec nie je príliš vysoký a nie je ani taký „plešivý“, ako napovedá jeho názov, patrí medzi nádherné vyhlídkové body. Aj keď výhľad ponúka len na vážsku stranu, tento pohľad je fascinujúci. Na juhu vidieť Jaslovské Bohunice, v pozadí na východe celý hrebeň Považského Inovca, no a na severe sa otvára priam neskutočná panoráma Čachtického hradu, ktorý leží o niečo nižšie ako Veľký Plešivec.

mu mostu ponad cestu a tok Jablonky. Popri železničnom násype sa dostaneme na okraj Višňového.

K Čachtickému hradu možno z tejto strany vystúpiť dvoma cestami. Jedna vedie od parkoviska na opačnom konci dediny a je označená zelenou turistickou značkou. Ak ostaneme verní žltej značke, prejdeme po moste cez riečku, prekročíme hradskú a vystúpime hore strmým svahom. Hoci hrad je pre rekonštrukciu uzavretý (do leta 2014), aj jeho blízke okolie poskytuje nádherné výhľady predovšetkým na Považie a kopaničiarske obce podjavorinskej oblasti. Na severnej strane sa môžeme kochať najmä pohľadom na Višňové a malebnú krajinu My-

javskej pahorkatiny s Bielymi Karpatmi a Veľkou Javorinou v pozadí. Západným smerom uvidíme Bradlo a v diaľke hrad Branč. Na juhu a východe sa otvára dolina Váhu a Považský Inovec. Čachtický hrad postavili v prvej polovici 13. storočia ako gotickú strážnu pevnosť. Počas Rákócziho povstania na začiatku 18. storočia bol dobytý a vypálený a odvtedy pustne. Z majiteľov hradu sa preslávila najmä grófka Alžbeta Báthoryová, ktorá začiatkom 17. storočia v hrade údajne mučila a dala usmrtiť niekoľko žien a dievčat.

Po oddychu na lúke pri hrade sa vydáme ďalej po modrej turistickej značke. Opustíme vápencovo-dolomitový Čachtický hradný vrch, kto-

Na vrchole Veľkého Plešivca

Prírodná rezervácia Málová

rý je mimoriadne zaujímavý aj z prírodovedného hľadiska. Na strmých svahoch rastie sucho- a teplomilná stepná a lesostepná vegetácia s viacerými chránenými druhmi rastlín a výskytom vzácných druhov hmyzu. Lúčny hrebienok, po ktorom toto nádherné miesto opustíme, poskytuje pekný spätný pohľad na siluetu Čachtického hradu. Turistický chodník vedie lesom približne po vrstevnici. Aby nestrácal výšku, obľúkmi obchádza doliny zvažujúce sa na východnú stranu pohoria, ktoré na týchto miestach dosahuje šírku menšiu ako 3 km. Krajina sa viac otvára v oblasti Veľkého Plešivca.

Z najvyššieho bodu na trase zostúpime späť do lesného prostredia. Trasa je na niektorých úsekoch trochu nepríjemná, pretože pôjde po úzkom a zarastenom chodníku, ktorý nás okolo vrchu Salašky onedlho dovedie do kopaničiarskej osady Ošmek. Ak si chceme základnú trasu skrátiť, odbočíme doľava na štátnu cestu spájajúcu Krajné a Podolie, v ktorom možno navštíviť

tzv. Park miniatúr so zmenšeninami viacerých slovenských hradov.

Základná trasa prekračuje asfaltovú cestu a pokračuje smerom na juh. Krátky lesný úsek vystrieda otvorená krajina. Poľnou cestou vedúcou plytkou dolinou, nad ktorou sa nachádza prírodná rezervácia Málová, známa výskytom ponikleca veľkokvetého, sa dostaneme do Šípkového. Ďalej možno pokračovať len po verejných cestných komunikáciách, preto treba zvýšiť opatrnosť. Na neďalekej križovatke odbočíme doľava a onedlho sa dostaneme na ďalšiu križovatku, z ktorej pokračujeme znova vľavo popri rušnej hradskej, až prideme do Vrbového. Výlet možno zavŕšiť kúpaním vo vodnej nádrži Čerenec alebo návštevou pamätnej izby miestneho rodáka a známeho dobrodruha Mórica Beňovského – kráľa Madagaskaru, umiestnenej v jeho rodnom dome. V blízkosti stoja aj dve ďalšie vrbové prekvapenia: síkmá veža (odklonená od zvislej osi takmer o 1 m smerom na juhozápad) a synagoga.

Vrbovská synagoga

Synagogu postavili v historizujúcom orientálnom slohu v rokoch 1882 a 1883. Svedčí o minulosti silnej židovskej komunity, ktorá na konci 19. storočia tvorila takmer tretinu obyvateľstva Vrbového. V interiéri sa zachoval drevený strop s klenbami a kupolovými poľami a pestrofarebnou ornamentálnou orientálnou výzdobou. S rekonštrukciou chátrajúcej synagogy začalo mesto pred rokom 1989, avšak pre reštitúciu ju prerušilo. Dnes synagoga ešte vždy čaká na kompletnú rekonštrukciu.

Poloha: Malé Karpaty – severná časť.

Východiskový bod: Nové Mesto nad Váhom, zastávka SAD, parkovisko.

Cieľový bod: Vrbové, zastávka SAD, parkovisko.

Časový rozvrh: Nové Mesto nad Váhom (180 m) ↗ 230 m, ↘ 210 m, 2 ½ hod.

Pred Višňovým (200 m) ↗ 165 m, ½ hod.

Čachtický hrad (365 m) ↗ 330 m, ↘ 480 m, 3 ¼ hod.

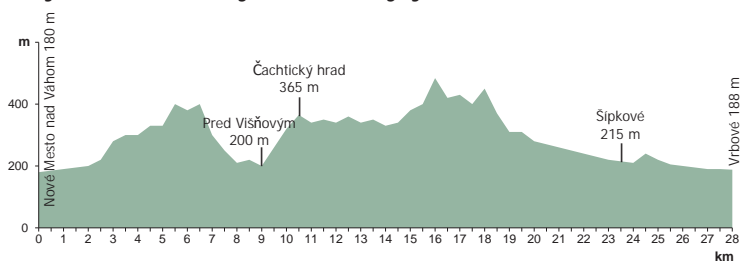
Šípkové (215 m) ↘ 27 m, ¾ hod.

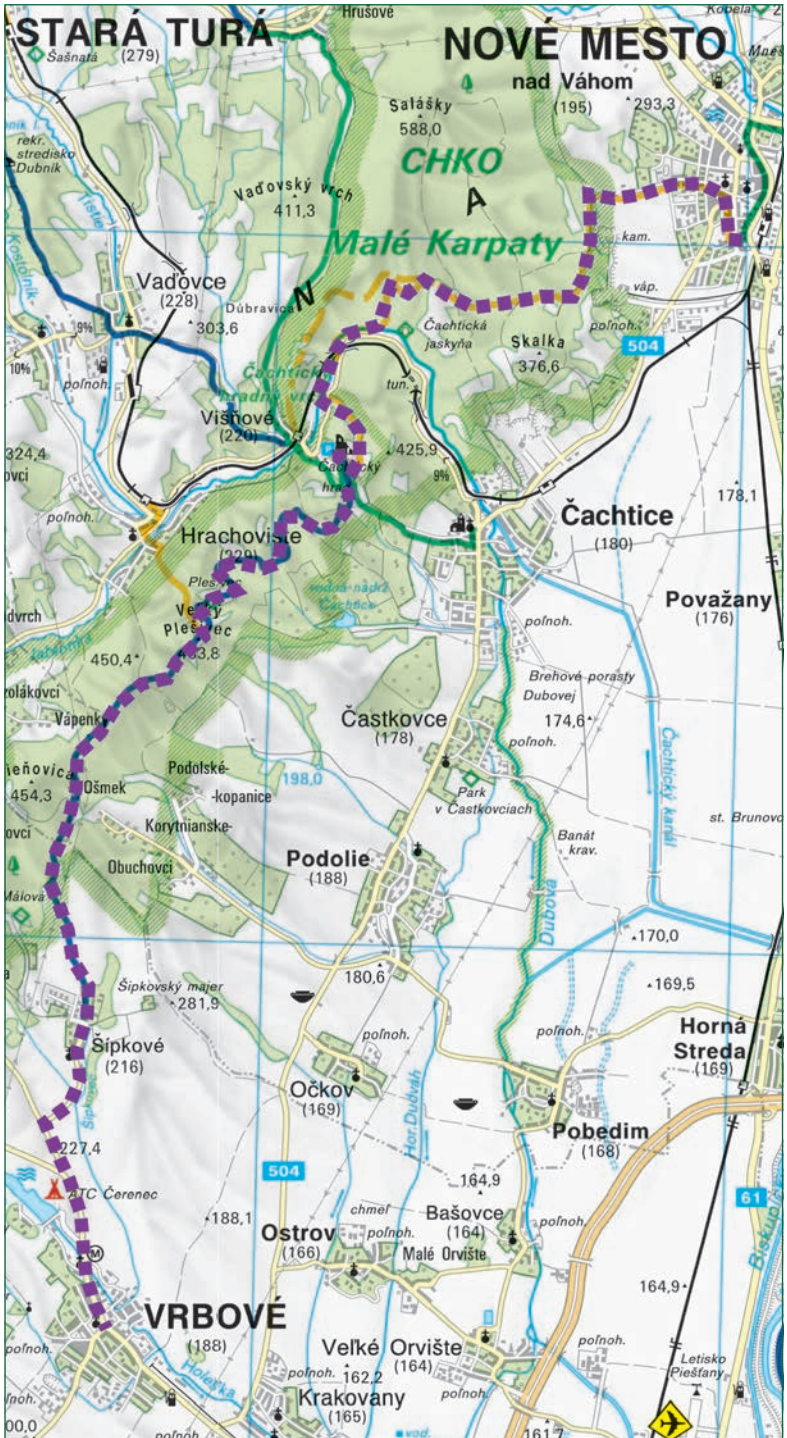
Vrbové (188 m).

Spolu: vzdialenosť 28 km, čas 7 hod.

Celkové stúpanie: 725 m. **Celkové klesanie:** 717 m.

Prevýšenie medzi najnižším a najvyšším bodom: 304 m.

Cez Vršatské bradlá

Prechod najkrajšou časťou bradlového pásma Bielych Karpát spája Vršatské bradlá s Červenokamenským a Lednickým bradlom. Na celej trase ponúka množstvo nezabudnuteľných výhľadov.

Vršatské bradlá

Bielokarpatské bradlové pásmo sa tiahne po juhovýchodnom okraji pohoria od Myjavskej pahorkatiny po Púchov. Doliny smerujúce k Váhu oddeľujú skupinky bráľ, ktoré sa na západe prejavujú ako nápadné izolované vyvýšeniny. Podstatne dramatickejšie tvary však bradlové pásmo nadobúda v podcelku Vršatské bradlá. Na západnom okraji sú tvrdé šošovky vápencov prerezané úzkou

Krivoklátskou tiesňavou a v okolí Vršatského Podhradia majú bradlá podobu bizarných zoskupení vápencových skál. Bradlové pásmo pokračuje aj na druhej strane Červenokamenskej doliny, kde sa tyčí pozoruhodné Červenokamenské bradlo. Má tvar štíhlejšej skalnej ihly, ktorá je neodmysliteľnou kulisou Červeného Kameňa. Pásmo bráľ pretína aj susednú Lednickú dolinu, na ktorej západnej strane sa nachádza Lednické bradlo.

*Na hrade Vršatec
Pod Vršatskými bradlami*